

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Treball Final de Diploma

Xiu-Xiu, només un patge reial?

Xiu-Xiu, only a royal page?

Autor

Joan Arnau Palau

Directora

Teresa Vernet Vernet

Diploma Ciència, Tecnologia i Societat
Terrassa, juny 2023

RESUM

Terrassa es una ciutat de tradicions de tot tipus com el jazz, l'hoquei herba, els castells, i el patge Xiu-Xiu. D'aquest últim personatge, possiblement pel seu caràcter màgic, se sap ben poca cosa. Aquest és el motiu principal que em motiva per esbrinar el seu naixement, el context històric, qui son els pares, quina motivació els va moure a fer-ho, i en la mida que ha estat possible, aglutinar en un sol treball totes les dades disperses que existeixen.

Paraules: Xiu-Xiu, Terrassa, patge reial.

ABSTRACT

Terrassa is a city of traditions of all kinds, like jazz, field hockey, castells (human towers), and the royal page Xiu-Xiu. Of this last character, possibly because of his magical character, we know very little. This is the main reason that motivates me to find out his birth, the historical context, who are the parents, what motivation moved them to do it, and to extend as much as possible, to bring together in a single work all the scattered data that exist.

Words: Xiu-Xiu, Terrassa, royal page.

Comença a voltar pels carrers de Terrassa un personatge anomenat Xiu-Xiu, vestit de patge i muntat a cavall. És un emissari dels Reis encarregat d'esbrinar la conducta dels infants per tal d'informar-ne als seus senyors. El patge Xiu-Xiu, al vespre, explica a través de la ràdio el resultat de les seves investigacions amb inexplicable sorpresa dels menuts. El costum, encara que és de recent introducció, el referim perquè no té precedents.

Joan Amades¹

---

1 Amades, J. Guia de les Festes Tradicionals de Catalunya, pag. 148

ÍNDIX

1-INTRODUCCIÓ.....	7
1.1- Justificació.....	7
1.2- Objectius.....	7
1.3- Metodologia.....	8
1.4- Agraïments.....	9
2-CONTEXT HISTÒRIC DE TERRASSA A L'ÈPOCA DEL NAIXEMENT DEL XIU-XIU	10
3-EL PATGE XIU-XIU.....	16
3.1- Origen i primers anys. La Ràdio i el carrer.....	16
3.2- La Música.....	21
3.3- Els Diners.....	23
3.4- Curiositats.....	24
4- ELS ALTRES PATGES REIALS.....	27
4.1- El Xiu-Xiu de Matadepera.....	27
4.2- Altres Patges.....	28
5- ANÀLISI I VALORACIÓ DE L'ENQUESTA.....	30
6- CONCLUSIONS.....	33
6.1- Conclusions.....	33
6.2- Limitacions.....	35
6.3- Continuïtat.....	35
7- ANNEX.....	36
7.1- Documents.....	36
7.1.1 Primera notícia a la premsa sobre el Xiu-Xiu. (Diario de Tarrasa 27/12/51).....	36
7.1.2.- Carta de queixa de la Organització Xiu-Xiu per l'aparició de la còpia a Matadepera. Diario de Terrassa 9/1/90.....	37
7.1.3- Primera carta de rèplica. Diario de Terrassa 16/1/90.....	38
7.1.4- Segona carta de rèplica. Diario de Terrassa 19/1/90.....	39
7.1.5- Carta de Organització Xiu-Xiu tancant el tema. Diario de Terrassa 27/1/90.....	40
7.2- Xerrada telefònica amb Joan Carles Forrellat (Resum).....	41
7.3- Entrevista amb l'Arnau Salvador.....	44
7.4- Enquesta.....	49
7.4.1- Preguntes.....	49
7.4.2- Respostes.....	52
7.5- Pòster.....	56
8-REFERÈNCIES.....	58

1-INTRODUCCIÓ

1.1- Justificació

Quan fa uns mesos em vaig plantejar fer el Treball Final del Diploma, tenia dos temes al cap que pensava que podien ser interessants. Un era de caire una mica més científic, i l'altre potser era una mica més de tradicions i història local. Els dos temes els vaig comentar tant amb la Beatriz Escribano com amb el Tomàs Herrero, una com Directora del Diploma, i l'altre com professor de l'assignatura del Treball. Tots dos varen coincidir en que el tema era el de menys, que el més important de tot, és que em decidís pel que jo pensés que m'hi sentia més còmode, i em cridava més l'atenció. Així va ser com vaig optar per fer un Treball sobre el patge Xiu-Xiu, el patge reial que puntualment arriba cada any a Terrassa uns dies abans de que ho facin ses Majestats el Reis d'Orient. És coetani meu, ens portem exactament nou dies, i sempre m'ha semblat un personatge singular, que sembla que no té massa rèpliques. Quan vaig començar a buscar documentació, em vaig adonar que era el tema indicat per fer el Treball. Gairebé no n'hi ha, i em vaig plantejar el repte d'intentar trobar tot el que fos possible del personatge, amb els objectius i metodologia que detallo tot seguit.

1.2- Objectius

L'objectiu específic, tenint en compte que les tradicions populars sempre han estat un tema d'interès per mi, és veure quan va néixer, de qui o d'on va sortir la idea, en quin context històric, i amb quina finalitat. També es veurà com els primers anys es va desenvolupar el

personatge fins a ser un element imprescindible de les Festes de Nadal i Reis a la nostra ciutat.

Els objectius generals, són per un costat reunir en aquest Treball tota la documentació que pugui trobar del Xiu-Xiu, i per un altre part intentar esbrinar que significa per els habitants de Terrassa, si realment és tan sols un patge reial, o possiblement forma part de les tradicions locals més arrelades. També s'intentarà trobar si a altres ciutats hi ha més patges similars i si són tan tradicionals i antics com el nostre Xiu-Xiu.

1.3- Metodologia

El primer pas es buscar tota la documentació possible als diferents llocs començant pel Centre Cultural El Social, que és l'organitzador de l'arribada del patge a Terrassa, la Biblioteca Central, l'Arxiu Tobella, el Centre d'Estudis Històrics de Terrassa, intentar trobar diaris on parlés de les primeres vingudes a la ciutat, parlar amb gent propera al Xiu-Xiu, i finalment fer una enquesta al màxim de persones possibles per tal d'esbrinar la coneixença del personatge i si realment la gent el viu com un patge reial més o com una tradició terrassenca com el jazz, l'hoquei herba o els castells. Cal destacar que malgrat la recerca explicada, la màxima informació s'ha obtingut d'un llibret editat l'any 1994 i escrit pel Sr. Joaquim Puigbò, el pare del personatge, sent aquesta pràcticament la única referència escrita que s'ha trobat, apart d'alguna cosa solta en altres llibres i textos. Important la informació facilitada oralment pel Sr. Joan Carles Forrellat (annex 7.2), i el Sr. Arnau Salvador (annex 7.3), contactes facilitats, al igual que el llibret, per el Sr. Joan Moliné, vicepresident del Social. També s'ha fet una enquesta (annex 7.4), per tenir una idea del coneixement que la població de Terrassa té del Xiu-Xiu, i la consideració a nivell tradicional que els hi mereix.

1.4- Agraïments

El Joan Moliné, l'Arnau Salvador i el Joan Carles Forrellat del Centre Cultural El Social, la Montse Saludes i l'Aleix Pons, de l'Arxiu Tobella, la Mariona Vigués i el Marcel Taló, tots dos historiadors, la Sara de la Biblioteca Central, tots els professors i personal del Diploma Sénior, de tots he après alguna cosa, i especialment la Teresa, directora d'aquest Treball, la Bea, el Tomàs, la Sara i el Guillem, i finalment a la meva família, especialment els meus fills Marta i Roger que van fer arribar l'enquesta a molta gent. Sense tots ells no hauria estat possible aquest Treball. Moltíssimes gràcies a tots!. I una molt especial menció a tots el que han fet possible que la il·lusió del Xiu-Xiu, es mantingués tants anys. Aquest Treball m'agradaria que fos un petit homenatge a tots ells.

2-CONTEXT HISTÒRIC DE TERRASSA A L'ÈPOCA DEL NAIXEMENT DEL XIU-XIU

La Terrassa de l'any 1951 està marcada pel període de la llarga postguerra. Només 12 anys enrere, la ciutat ha viscut una forta repressió amb la detenció en pocs dies de 1.500 persones, i a l'edifici de l'Escola Industrial es celebren centenars de *Consejos de Guerra* (fins a 80 en un sol dia). L'any 1943 son afusellats 44 ciutadans de Terrassa al Camp de la Bota i 156 habitants van patir condemna de presó i/o desterrament, i s'estima que 1.200 persones van fugir de la ciutat per creuar la frontera amb França. L'ajuntament de la ciutat, des del 26 de gener de 1939, queda en mans de gent del *Régimen*, començant pel primer, Josep Homs, excombatent i evidentment membre de *Falange*, i passant per Joaquim Amat (1940 – 1945), Josep Ventalló (1945 – 1947), Alfons Vallhonrat (1947 – 1952), Pere Matalonga (1952 – 1953) i Josep Clapés, (1953 – 1965). Amb aquest panorama arribarem a la conclusió de que no era una època gens fàcil ni bona².

Si a nivell polític la situació era difícil, en el plan econòmic no era molt millor. Es podria dir que fins i tot va haver-hi sort que les regnes de la ciutat, ideologia obligada apart, la portaven industrials majoritàriament del sector tèxtil (més del 50% de la població hi treballava), i van evitar que la indústria acabés desapareixen de Terrassa. Però la realitat és que les condicions eren dures per a tothom. Els empresaris, els fabricants en deien, tenien molts problemes per aconseguir matèria primera, eren constants els talls de subministrament elèctric, sobretot el període 1946 – 1947, i els preus estaven controlats per la *Autoridad Competente*, tant en la matèria primera com en el producte acabat. Fins l'any 1950 que es va decretar la llibertat econòmica en el sector. Els obrers treballaven llargues jornades de 10 i 12 hores durant 6 dies

---

2 Dades extretes del llibre de Berenger,F i altres,*La llarga postguerra*.

a la setmana, i els sous (setmanada) no els hi donava per res perquè eren molt i molt baixos. Els aliments, per la major part de la població que no es podia permetre's comprar menjar al mercat negre, es limitava al que el racionament, que va durar fins l'any 1952, li permetia. En tot cas, amb una mica de sort, agafar el tren fins a una zona agrícola i tornar amb un cistell de verdures i/o patates. Tanmateix això no era gens fàcil, perquè sovint la *Guardia Civil* confiscava els productes a la estació. De vegades, si es tenia algun còmplice, es podia tirar el cistell per la finestra abans d'entrar a la ciutat, i recollir-lo més tard a les afores.

L'Ajuntament engalanat per la visita de Franco el 27 de gener de 1942

Foto de la web Terrassa Antiga. Flirck fotos.com

En aquells moments només hi havia el *Partido Único, la Falange Tradicionalista y de la J.O.N.S.*, i políticament poc més es pot dir. Però a l'any 1946 i també el 1947 hi han les primeres vagues a Terrassa. Eren contra la misèria que suportaven els obrers, i van repercutir poc. La única empresa afectada va ser la S.A.P.H.I.L., però sense parilitzar-la. L'any 1948, un autodenominat Comitè Local del P.S.U.C., va llençar octavetes a Terrassa criticant el *Régimen* i la situació laboral. És la primera vegada que es té constància a la ciutat de l'aparició escrita de documents antifranquistes. Un punt i apart mereix la vaga de l'any 1951, iniciada a Barcelona per l'encariment del preu del bitllet del tramvia, el medi de transport més usual per les classes obreres, i que es va estendre a tota la província. A Terrassa es van parilitzar varies empreses gràcies a la col·laboració entre membres del P.S.U.C., activistes de *La Hermandad Obrera de Acción Católica*, i algun antifranquista infiltrat a la *Confederación Nacional de Sindicatos*.

Fins ara s'ha parlat de la situació política, econòmica i laboral. Ara es donarà un cop d'ull a l'àmbit cultural. El franquisme va voler eliminar qualsevol rastre de cultura dissident, és a dir, que no fos espanyolista, catòlica i seguidora dels principis i directrius oficials. Les Cases del Poble van ser totes clausurades, i la majoria confiscades. Eren importants focus de catalanisme i cultura pels obrers. Cap associació o agrupació de caire polític o cultural que tingués una mínima relació amb el català, va sobreviure a la liquidació total imposada. Moltes societats culturals i recreatives van ser clausurades, com és el cas del Círcol Egarenc, l'Associació Catalanista, Fraternitat Republicana, o el Centre de Dependents. Igual que va passar amb les Cases del Poble, també la majoria dels locals es van confiscar i destinar a activitats relacionades amb el *Régimen*. Desapareix tota la premsa local, tant els diaris com les revistes, i apareix *La Hoja de Tarrasa*, editada per la *Falange*, i que es convertirà amb el temps en el *Diario de Tarrasa* i posteriorment, una vegada catalanitzat el nom, en el Diari de

Terrassa. En els primers anys de la postguerra, i fins ben entrats els anys 1940, coses tan simples i quotidianes com anar al cine, a ballar, o a fer esport, es van convertir en activitats controlades pel *Régimen*, que donava molt poc marge de maniobra.

Les entitats que depenien o tenien relació amb l'església, ho van tenir una mica més fàcil per continuar alguna activitat. És el cas del Centre Social, en els seus orígens una associació de seglars dedicada a l'ensenyament de la religió catòlica i la catequesi, encara que ben aviat van començar a fer classes d'alfabetització per adults i altres activitats lúdiques i culturals. Els seus inicis es remunten al mes de maig de 1878, quan Heribert Font que era el prior del Sant Esperit, ho va patrocinar. L'any 1942, adaptant el nom a *Centro Social Católico* per les circumstàncies del moment, reprèn les activitats. Una de les principals és la cavalcada de Reis, organitzada per l'entitat des de l'any 1916 amb els parèntesis obligats dels anys 1932 – 1934, i 1939 – 1951, període aquest últim en que el responsable de l'organització era el *Frente de Juventudes*, com gairebé tots els actes de caire tradicional o cultural, entenent la cultura o la tradició exclusivament des del seu punt de vista. L'any 1951 el Social va crear un personatge molt particular, el patge Xiu-Xiu, motiu d'aquest Treball. Com mostra d'una mínima tornada a la normalitat, cal destacar que l'any 1954, i coincidint amb la celebració del seu 75e aniversari, va organitzar uns Jocs Florals. Val la pena citar com una curiositat, que a finals dels anys 1940 el *Frente de Juventudes* ja va organitzar-ne uns... en castellà!. El Social sempre s'ha distingit per la gran varietat d'activitats lúdiques, culturals i esportives que ha dirigit o orientat. Podem citar com les principals, l'Esbart Dansaire, de merescut reconeixement en el món de les danses tradicionals catalanes, tenis taula, hoquei patins, escacs, cant coral, billar, teatre, bàsquet, sardanes, futbol sala, cinema, pintura, i possiblement altres que no s'han mencionat per desconeixement. Però si hem de parlar de tradició i del Social, hi han un quartet d'activitats que són el pal de paller de l'entitat i tot un símbol de les

Festes de Nadal, Any Nou i Reis a la nostra ciutat. La primera, el Quinto de Nadal, joc semblant a la loteria, però amb unes característiques úniques en el seu vocabulari; la segona, els Pastorets, tota una institució en l'escena terrassenca, i que representen des de primers del segle passat; la tercera, la cavalcada de Reis, una de les més lluïdes del país, prova d'això es que la televisió de Catalunya, T, V, 3, l'ha retransmès dos anys a tot el Principat; i la quarta, el patge Xiu-Xiu, tot un símbol de la ciutat.

En un altre ordre de coses, val la pena mencionar la primera associació de caire catalanista que va aparèixer a la ciutat després de la guerra civil. Estem parlant de la *Asociación Ambrosiana*, fundada l'any 1946 i auspiciada per un sacerdot anomenat Joan Fortuny, que anys més tard seria rector de la Sagrada Família. Es van ajuntar uns quants joves que sense gaire publicitat, i en un plan molt íntim, es volien dedicar a portar intel·lectuals catalans a la ciutat per fer xerrades en català. Dues de les persones que van participar molt activament en la fundació i funcionament de l'entitat, eren l'activista cultural, poeta i escriptora Paulina Pi de la Serra, i el llibreter Llibert Camon. Va durar poc més de cinc anys, fins que una vetllada poètica finalitzada amb un sopar al Gran Casino, va incomodar a alguns socis de l'entitat que van denunciar la *Asociación*, amb la consegüent clausura forçosa. Era la primera pedra que va deixar un solatge.

Altres societats van reprendre poc a poc les activitats, evidentment amb moltes restriccions, com els Amics (*Amigos del Arte*, evidentment), que van quedar integrats a la obra de *Educación y Descanso*, i encara que en el seu principi donava la sensació de ser un cau de falangistes i camarades afíns, internament tenia moviments una mica fora de control, com era la famosa Colla dels Ximpls, integrada majoritàriament per artistes i gent de famílies benestants de la ciutat.

La Societat Coral Joventut Terrassenca, que va celebrar el seu centenari a l'any 1958, o altres associacions que van néixer a l'aixopluc de l'església, com la parròquia de Sant Pere o el Sant Esperit, són exemples de les primeres entitats que van poder començar a agrupar jovent, i amb l'excusa de instruir-los en la catequesi i la religió, començar a fer sortides i excursions. Fins a l'any 1948 no torna a haver-hi escoltisme a Terrassa, gràcies a la protecció i l'auspici de l'Acció Catòlica. A l'època, l'excursionisme juvenil era monopoli del *Frente de Juventudes*.

3-EL PATGE XIU-XIU³

3.1- Origen i primers anys. La Ràdio i el carrer

Immersos en el context històric mencionat, el Sr. Joaquim Puigbò i Mayol va tenir una idea que donava una mica d'alegria i lluminor a l'època. És l'any 1951, i va pensar que seria molt bonic que els Reis de l'Orient enviessin un emissari abans de la seva arribada a la ciutat per recollir les cartes dels nens, i de pas «controlar» el comportament dels infants terrassencs. Va anar madurant la pensada, i crear un personatge de carn i ossos era el més ideal, que parlés dels llunyans països de ses majestats, que recordés als vaillets que era necessari preparar-se per la vinguda dels mags, que havien de ser generosos, respectuosos, i tenir un comportament correcte envers els altres, tant en la vida familiar com en els estudis. A canvi, hi havia la promesa de que els tres Reis serien informats del seu comportament, i ho tindrien en compte de cara a la màgica nit del dia 5 de gener. Realment era una cosa molt nova i engrescadora per la quitxalla.

La nova idea la va presentar a la Junta del Social, de la que en Joaquim Puigbò en formava part, i des del primer moment va encaixar positivament. El president de l'entitat era en aquell moment el sr. Víctor Turull. Aquell any recuperaven l'organització de la cavalcada de Reis, i una bona forma de fer-ho era introduint la novetat del personatge.

A partir d'aquest moment, es va començar a posar fil a l'agulla, i a donar cos a una idea. El primer de tot era dotar al personatge d'un «carnet d'identitat» amb un nom i un origen. Es va batejar com Hassim Jezzabel, encara que seria conegut bàsicament per Xiu-Xiu. Més endavant es veurà el perquè, tal com explica en Joan Carles Forrellat en una conversa (annex 7.2). Altres noms també es van tenir en compte a l'hora de triar-lo, com Alí, Xerraireta,

3 Una part important d'aquest capítol està extret i resumit del llibret de Puigbò, J., *El Xiu-Xiu*

Murriet, Garlaire... És possible que la costum fa l'ús, però cap altre nom és tan idoni com el de Xiu-Xiu. I l'origen? Evidentment venia dels llunyans països orientals, on vivien tot l'any ses majestats, però ell concretament, procedia de la cort del Rei ros, en Gaspar. Ja es tenia nom, origen, i faltava el més difícil, el cos. I el que venia a continuació era vestir-lo adientment al seu càrrec i origen. La tasca se li va encomanar al sr. Joan Cardellach, director teatral d'escena, i persona habituada a dissenyar vestimentes per diferents personatges teatrals. Com afegit important, i tenint en compte l'origen, es va decidir posar-li un bigoti i barba rossos. Semblava que ja estava tot, però encara quedava una cosa molt important. Qui es posarà el vestit i sortirà al carrer a donar-se a conèixer? Cal situar-se en el moment, i pensar que era un personatge nou, que no donava res, tan sols consells. A l'època no repartia ni caramels. Això va venir més tard. Triomfaria tot això? Era una caixa tancada i s'havia de veure que passaria quan s'obris.

Amb tots aquest preàmbuls ja es pot pensar que no hi va haver cops de colze per encarnar el personatge. I encara un altre punt important, és que el Xiu-Xiu sempre ha estat un acte de voluntariat. Mai cap de les persones que l'han representat han tingut un benefici econòmic per fer-ho. El jove Ramon Ariño i Palau amb el seu cavall «el Moreno», un animal molt manso i dòcil, va ser el primer Xiu-Xiu en sortir al carrer. Un cartell a la façana del Social comunicava l'arribada del patge, i a través dels medis locals de comunicació se'n va fer publicitat (annex 7.1). El dia 27 de desembre de 1951, i a través de l'emissora local de Ràdio Terrassa, es va fer la «presentació en societat» del Xiu-Xiu. Això va indicar que encara quedava un cap per lligar. S'havia de buscar una veu que encaixés amb el personatge, i encara que al principi es pensava en una veu femenina, la conclusió final seria una veu masculina que parlés amb afecta i amb un to relaxat i tranquil. En Joaquim Puigbò va pensar en l'Ermenter Cima i

Garrigó, que acceptà amb plaer la proposta. Aquí val la pena fer un petit incís, i remarcar que en aquell moment naixia un tàndem que marcaria la vida del patge Xiu-Xiu durant 40 anys. Des del 27 de desembre de 1951 fins 4 de gener de 1990, dia de l'última emissió per Ràdio Terrassa, l'Ermenter Cima va llegir, o millor, actuar, els guions escrits prèviament per en Joaquim Puigbò.

El primer Xiu-Xiu. Ramon Ariño. Foto de la pag. Web «el Xiu-Xiu»

Joaquim Verdager i Caballé

La presentació del Xiu-Xiu, va ser feta d'una forma solemne i protocol·lària presentant a Hassim Jezzabel com el representant del Rei ros, que seria entrevistat per un representant del departament de relacions públiques del Social. Darrera hi havia l'Ermenter Cima i en Miquel

Riera respectivament. Tal com corrobora en Joan Carles Forrellat (annex 7.2), l'emissió per Ràdio Terrassa de la conversa amb el Xiu-Xiu, seria a Catalunya la primera a les ones de ràdio en llengua catalana des de la finalització de la guerra civil. També cal destacar que el patge sempre ha parlat en català des del seu origen, si bé en algun cas que els pares demanaven una resposta en castellà, es va atendre sempre la sol·licitud. El fet de ser un programa infantil, en un àmbit molt local, i un mínim inici de permissivitat, poden ser els motius de no haver tingut mai problemes.

I amb tota la preparació exposada, el dia 28 de desembre surt al carrer el Xiu-Xiu amb el seu cavall i dos patges convenientment abillats per l'esdeveniment. Un portava les regnes del «Moreno» i l'altre una torxa amb teies per il·luminar el camí . Era una cosa totalment nova, fins al punt que un dels patges acompanyants portava un estendard amb el nom de Xiu-Xiu imprès. Possiblement cap de les persones participants presencialment o des de darrera d'aquell fet, podien arribar a pensar l'evolució que tindria el personatge fins arribar a consolidar-se i perdurar per més de setanta anys. El recorregut començava al Social, lloc de residència del patge mentre dura la seva estança a la ciutat, Font Vella, Plaça Vella, Rutlla, Sant Francesc, Carretera de Montcada, Topete, Sant Quirze, Puignovell i Racó. Totes les cartes recollides, que no eren poques, es van llegir aquella mateixa nit, i a l'endemà, per sorpresa de tots els petits i també dels pares, el Xiu-Xiu contestava el que feia al cas. Tanmateix aquesta rapidesa era la qüestió més sorprenent. El que passava al programa de ràdio era màgia pura. Des del mític «ensenyeu-me les mans, a veure com les porteu de netes», fins a situacions al límit del surrealisme, podia haver-hi de tot. Se'n comenten un parell que serveixin d'exemple. A molts nens i nenes els endevinava el vestit, el llaç, les sabates, o qualsevol peça de la indumentària que duien. En una ocasió, el patge va preguntar en veu alta a través de la ràdio al cap de família de la casa de la qual estava parlant: «sr. Miquel, quina

hora teniu, si us plau?». I l'interpel·lat respon: «un quart de nou». El Xiu-Xiu segueix el diàleg amb «caram un quart de nou, que tard s'ha fet! Hauré d'anar marxant!». Evidentment les conxorxes entre pares i representants del patge eren espectaculars, meravelloses i fora de tota lògica. Segur que algun vailet una mica granadet que tingués dubtes sobre el caràcter màgic de tot allò, probablement deuria augmentar-los en lloc de aclarir-los.

Per veure la magnitud del que era el programa de ràdio, en Joaquim Puigbò va deixar escrit que el total de guions fets eren 177, amb 2.894 folis escrits a màquina amb una regularitat anual sense massa puntes, encara que la temporada de més intensitat va ser la 1953/1954. El dia 4 de gener de 1990 és el dia de l'últim programa emès. Ja portava uns anys perdent audiència, la situació familiar havia canviat molt. Els anys 1950 i primers 1960, les famílies passaven el Nadal i les Festes posteriors a casa. No hi havien gaires cotxes, i encara menys segones residències o sortides de vacances d'hivern. L'aparell de ràdio presidia totes les cases i les famílies s'ajuntaven al seu voltant per escoltar-lo. Amb el pas dels anys i la conseqüent evolució econòmica i social, va aparèixer el cotxe, la televisió molt més llaminera pels infants que no pas la ràdio, i les escapades a la neu o a un altre lloc. Tot plegat ocasionaria la desaparició del programa de les ones.

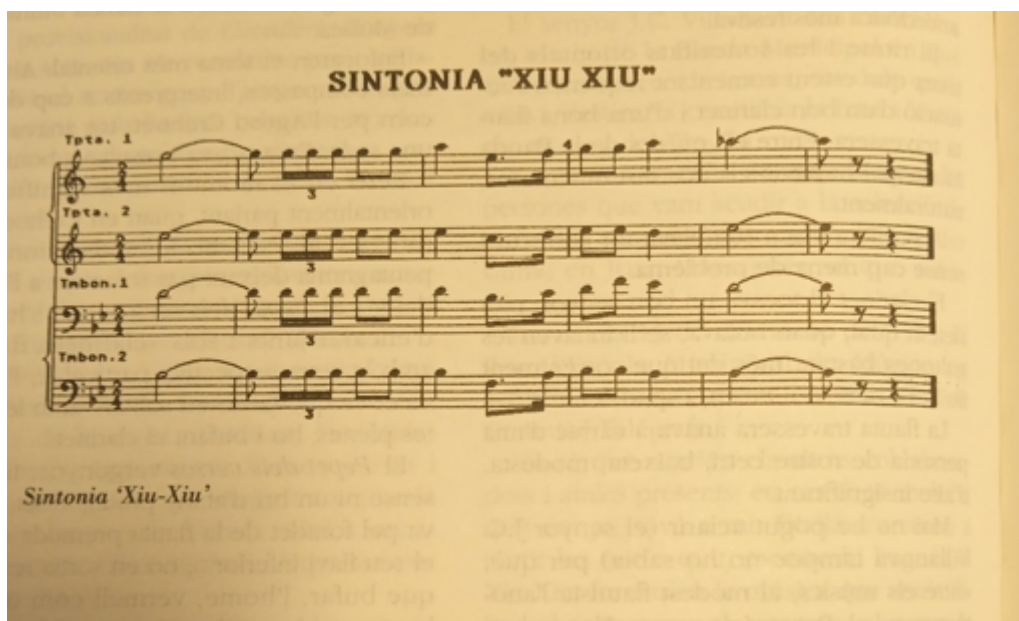
El segon any de l'existència del Xiu-Xiu, i vist l'èxit del primer, els dos pares del personatge, en Joaquim Puigbò i l'Ermenter Cima van voler provar en primera persona posar-se a dins. I d'aquesta manera es té l'Ermenter Cima pujant al «Moreno». En Ramon Ariño no va repetir més com Xiu-Xiu, però el seu cavall sí que va sortir algun any més, confirmats el segon i el tercer. En Joaquim Puigbò provaria l'experiència el tercer any, i a partir d'aquí, hi ha uns anys en que la cronologia del personatge pateix un oblit que ni la mateixa entitat organitzadora ha pogut aclarir del tot. En Joan Carles Forrellat (annex 7.2) ha facilitat la llista més fidel de persones que han representat el patge al llarg dels anys.

Una situació poc coneguda però interessant, descrita per en Joaquim Puigbò en el seu llibret és que l'èxit del personatge va superar totes les expectatives, i com gairebé sempre que les coses funcionen, apareix l'espavilat de torn per treure'n profit, sense pensar que finalment provoca que s'espalli tot. En una època indeterminada i un directiu sense nom de Ràdio Terrassa (aquí es pot notar la cavalleriesitat del Sr. Puigbò), tingué la lluminosa idea de cobrar per cada missatge, repartint els guanys entre l'emissora i el Social. Cal tenir en compte que es feien programes fora d'horari infantil i tot per poder complir els compromisos. El Xiu-Xiu és un personatge sense cap compensació econòmica, i des del principi es volia que no es cobrés per cap actuació, visita o entrevista que efectués. Les pretensions del directiu no es tingueren en compte, però les pressions que va exercí, gairebé un xantatge, ocasionaren que en Joaquim Puigbò es plantegés deixar tota relació amb el Xiu-Xiu si era necessària la acceptació de l'exigència per la continuïtat del patge. Per sort de tots els defensors de la idea fundacional, la situació es va normalitzar quan el sr. Josep Mª Salillas, director de Ràdio Terrassa i de la Cadena Catalana va intervenir per solucionar-ho. Des d'aquell moment i fins la finalització del programa, cap problema entre les dues entitats.

3.2- La Música

El tema de la música és possiblement el més singular. El Xiu-Xiu té una sintonia pròpia creada explícitament per a ell. És una melodia que molt probablement encara posi el pels de punta a molta gent quan la sent, i els retorni a la seva infància i al món màgic que significava sentir-la com avançament de la cavalcada de Reis, amb el patge davant de tot per ensenyar el camí als Mags. Encara que la resposta de l'enquesta referent a la música del Xiu-Xiu ha estat una mica sorprenent (annex 7.4), té un punt màgic i hipnòtic provocat per la potència dels

instruments de vent. La música del dos primers anys no era pròpia, sinó que els creadors el que volien era una melodia potent i que identifiqués el patge, cosa que aconseguiren posant com sintonia d'inici al programa radiofònic la «Cavalleria Lleugera» del compositor Franz Von Suppé. Aquesta peça, complia la missió de identificar el patge i fixar el personal davant de l'aparell de ràdio, però que no acabava de satisfer prou als organitzadors, i es va decidir

Partitura de la sintonia del Xiu-Xiu. El Xiu-Xiu. Puigbò, J., Pag. 36

crear una sintonia pròpia i composta explícitament per a ell. Es va fer l'encàrrec al director que en aquells moments tenia la Banda Municipal de Terrassa, el sr. Julián Cándido Vilanova, i en menys de tres setmanes ja tenia varies composicions fetes. El dia 11 de desembre de l'any 1953 estava tot a punt per escoltar i decidir quina peça era l'escollida. En Puigbò, en Cima i un parell de persones més de l'organització van anar fins el local d'assaig de la Banda, i per

unanimitat es va escollir la peça que encara avui dia sona cada any precedint al patge. Ignorem quines eren les altres peces, però segurament la triada va ser la més idònia.

3.3- Els Diners

Un tema bastant desconegut i que trenca la idea fundacional de no convertir el patge en un producte mercantil, és l'arribada d'alguns dels sobres entregats al Xiu-Xiu amb diners apart de la carta amb la petició de joguines, i la increïble insistència d'alguns pares de compensar econòmicament l'emissió de les trapelleries del seu fill o filla. Això va ocasionar una disposició de diners en metàl·lic que requeria una solució immediata. En principi, la idea que va sorgir era dedicar-ho a aquells nens de cases on no passaven els Reis, i així es va fer. Els Alcaldes de Barri, eren les persones millor coneixedores de la realitat de cada zona de la ciutat, i decidir les llars on serien més ben rebuts els obsequis en funció de l'avaluació feta. Se'n va fer una bona selecció, i paral·lelament es va contactar amb diferents fabricants de joguines per treure-les directament de fàbrica a preus més baixos. Era sorpresa total, tanmateix no s'informava ni als pares de que aquella nit passarien els Reis per casa seva, amb tota una corrua de patges darrera. La única persona del barri que estava al corrent de tot era el vigilant nocturn, persona coneguda i respectada per tothom. La majoria de vegades feia falta la seva presència perquè obrissin la porta els seus inquilins. La situació era una mica surrealista, amb les persones, tan els nens com els adults totalment sorpresos i adormits sense saber que dir ni com reaccionar. Malgrat la precarietat de alguna de les cases visitades, mai es van donar diners. Els impulsors de la idea no volien que semblés una caritat.

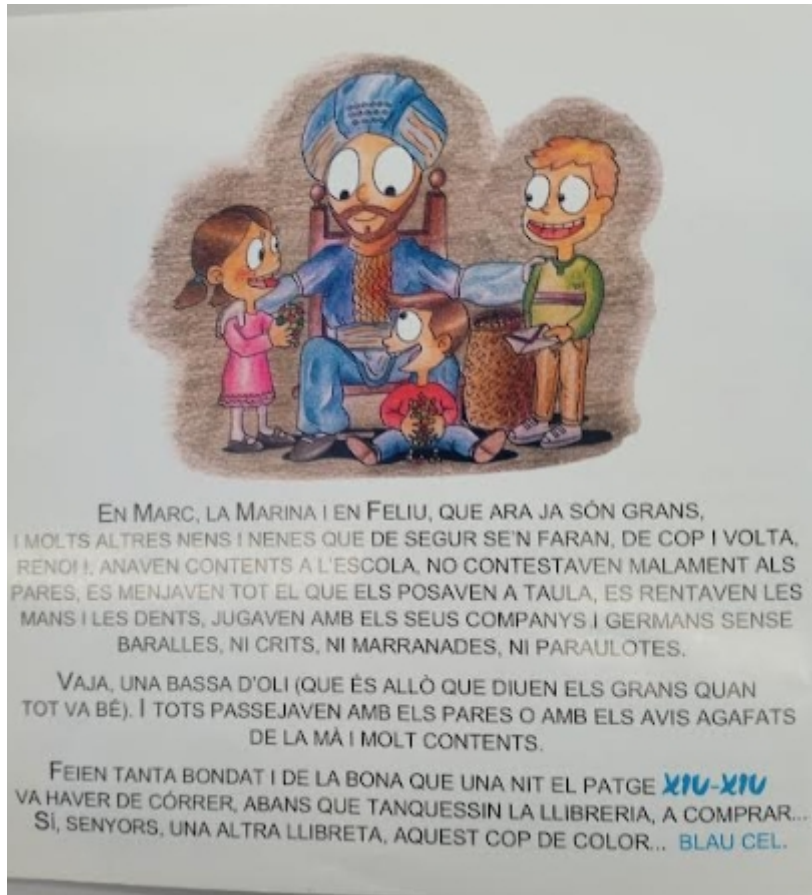
Tanmateix aquesta acció va desaparèixer en pocs anys, sobretot per dos motius bàsics. Un és que es va detectar que en alguna de les cases seleccionades, no hi havia una situació tan necessitada com per portar joguines, i paral·lelament per sort, els sobres ja gairebé no

contenien diners i les emissions de ràdio, que era l'altre forma d'arribada d'efectiu, es reduïren de forma progressiva fins a la seva desaparició. Actualment es fa aquest lliurament de joguines i altres estris tan sols a l'Asil Busquets, una vegada finalitzada la cavalcada de Reis. En Joan Carles Forrellat (annex 7.2) en la xerrada mantinguda, explica una anècdota molt emotiva ocorreguda en una de les seves visites a l'Asil. Avui dia, els diners procedeixen de la generositat dels tres Reis i de diferents donacions d'entitats i particulars de la ciutat.

3.4- Curiositats

Algunes cartes recollides pel Xiu-Xiu, contenien diners, però no tan sols això, sinó moltes altres coses. Val la pena incidir en el tema, perquè tal com indica en Puigbò en el seu llibret i corrobora l'Arnau Salvador en l'entrevista (annex 7.3), les coses més inversemblants s'hi poden trobar. Apart dels diners, xumets ensalivats, fotografies d'infants dedicades, dibuixos d'una bellesa i feina extraordinaris, recordatoris de primera comunió, invitacions a sopar, insinuacions fora de lloc amb número de telèfon inclòs per trucar, declaracions d'amor ... però per sort, la majoria de cartes eren totalment normals. També crida l'atenció les cartes que no demanaven «coses normals», i que en contraposició a alguna missiva amb peticions desmesurades de tot tipus de coses materials, la seva sol·licitud era de coses tant immaterials com feina pel pare que s'ha quedat a l'atur, que es curi l'àvia, pau al món, una germaneta... Una altre cosa curiosa, és el fet de que el patge Xiu-Xiu té una sardana dedicada escrita pel mestre Joan Carreras. És possible que cap altre patge reial, o fins i tot Rei d'Orient, tingui el mateix honor.

Pagina del conte editat l'any 2000 per Caixa de Terrassa i Ajuntament de Terrassa.

Autor: Miquel Santamaria

El patge Xiu-Xiu també té un conte dedicat a ell, on s'explica la història del perquè de la seva vinguda a la ciutat. Els nens eren molt trapelles i els Reis decideixen enviar un patge amb antelació a la seva arribada. Porta dues llibretes, una vermella, on anota tots els infants que no es comporten degudament, i una altre de blava amb tots el infants que fan bondat. Quan ell arriba a Terrassa parla amb tots els vaillets de la ciutat, i els convenç de la necessitat de portar-se bé, creure als pares, i ser educats amb el proïsme, amb tant èxit, que ha d'anar a comprar més llibretes de color blau perquè la llista de bons nens és molt llarga.

Possiblement també sigui el patge Xiu-Xiu l'únic que té un premi literari. Des de l'any 2000, el Centre Cultural El Social convoca el Premi de Narracions Curtes «Patge Xiu-Xiu», memorial Joaquim Puigbò i Mayol. Es un concurs d'escrits en català i forma part de les activitats relacionades amb l'arribada des de l'Orient del patge a la ciutat.

4- ELS ALTRES PATGES REIALS

4.1- El Xiu-Xiu de Matadepera

Cal destacar el fet de que el cas del Xiu-Xiu no és únic a Catalunya malgrat l'afirmació d'en Joan Amades (veure frase a pag. 4), i fins i tot algun dels patges localitzats tenen una mica més d'antiguitat que el nostre personatge tal com veurem més endavant. Però si destaca l'aparició d'un patge similar al Xiu-Xiu, és el cas de la veïna vila de Matadepera. A finals dels anys 1970, tal com detalla en Joaquim Puigbò al seu llibre, i em corrobora en Joan Carles Forrellat a la xerrada mantinguda (annex 7.2), hi apareix un patge reial, no tan sols similar, sinó amb el mateix nom de Xiu-Xiu. La notícia, evidentment, no va caure gens bé al Social i als creadors del personatge, que no tenien res a veure ni coneixien gens ni mica l'aparició de la còpia, i que veien com gairebé 30 anys després sortia un «germà bessó» de la seva creació. Ignorem per falta de informació perquè fins el mes de gener de l'any 1990 no apareix el conflicte públicament, encara que sembla que una passejada per Terrassa del patge matadeperenc amb excessos de fastuositat va ser la causa. El Centre Social, com entitat organitzadora de la vinguda del patge a Terrassa, va efectuar una queixa a través de la secció «Cartes al Director» del «Diari de Terrassa». A la primera carta enviada pel Social, d'una forma correcta, però dura, es critica no només la circumstància de copiar el nom, sinó la fastuositat del patge matadeperenc i la poca imaginació perquè Ses Majestats no enviessin un altre patge, i en la primera rèplica, també amb una certa duresa, es mostra el desacord. És a la segona rèplica que el to puja una mica de volum, i gairebé ratlla la grolleria. La última carta enviada pel Social, firmada per persones físiques i no com entitat tan sols, va tancar un tema una mica desagradable tenint en compte del que tractava, que no és altre cosa que una Festa

d'il·lusió pels infants. Es reproduïxen en un annex la primera carta, les rèpliques i la contrarèplica final que va tancar el tema (annex 7.1). A partir d'aquest moment, es va veure la necessitat de registrar el nom Xiu-Xiu, per evitar qualsevol altre duplicitat.

4.2- Altres Patges

En realitat, i segons informació facilitada per l'Ajuntament de la ciutat i corroborada per en Joan Carles Forrellat (annex 7.2), se sap que a Igualada va «néixer» el patge Faruk a l'any 1948 (encara que algunes fonts diuen que va aparèixer només en format radiofònic l'any 1943). Possiblement el caràcter màgic de tots aquests personatges, fa que no hi hagi massa documentació relacionada amb el tema.

El patge Faruk. Foto de la pag. web El patge Faruk- Els Reis d'Igualada

Tanmateix, la capital de l'Anoia té una tradició molt marcada en el tema de les cavalcades de Reis, i és considerada la més original de tot el Principat, amb una multitud de patges amb escales que s'enfilen fins els balcons per deixar les joguines, alhora que és probablement la més antiga. Hi han dades de la seva existència a l'any 1895. Pel que fa a l'Estat Espanyol, la més antiga és la de la ciutat d'Alcoi, al País Valencià, amb constància històrica documentada de l'any 1866.

Seguint amb la xerrada amb en Joan Carles Forrellat (annex 7.2), apart del nostre Xiu-Xiu i en Faruk, tenim uns quants patges a Catalunya, com es en Xumet a Mollet del Vallès, en Mag Maginet a Cornellà de Llobregat, en Camarlenc a Lleida, en Gregori a Barcelona, i també existeixen formats més o menys similars a les ciutats de Granollers, Mollerussa, Canet de Mar, i Banyoles, que és un cas apart i molt curiós, doncs hi han 4 patges, en Meu, en Musi, en Xum i en Sesillu, amb 10 patges ajudants. Possiblement a la geografia catalana hi hagin més patges reials, però la falta de temps i la manca d'informació per motius evidents, només ha permès arribar fins aquí. Seria un bon treball d'investigació seguir el tema.

5- ANÀLISI I VALORACIÓ DE L'ENQUESTA

Quan vaig començar el Treball, potser per l'edat que tinc, i pel fet de ser fill de Terrassa i haver viscut gairebé sempre a la ciutat, tenia plena seguretat que el tema del patge Xiu-Xiu era absolutament conegut de tothom, i que la majoria de les persones ho havia viscut plenament durant les festes de Nadal i Reis. Tanmateix, a mesura que m'he apropat al personatge i he constatat que no s'havia publicat quasi res d'ell, m'he plantejat si aquesta idea que jo tenia era verdaderament certa. Per aquest motiu i per fer una mica més de recerca sobre el tema del meu treball, vaig decidir fer una enquesta (annex 7.4).

S'ha fet arribar a 313 persones, totes elles residents a Terrassa, o bé que hi han viscut en algun moment de la seva vida.

Sóc plenament conscient dels límits que té. No he pretès en cap moment donar-li una validesa estadística certa al 100%, ja que per assolir això hauria calgut moltes més persones i preguntes, i uns criteris de selecció per edat, sexe, barri de residència, religió practicada i altres factors que superaven les meves possibilitat de abastament i temps. El que simplement volia és tenir una idea aproximada del coneixement que la gent té del patge terrassenc, i quina consideració els hi mereix.

Una part important de les persones enquestades han estat els alumnes del Diploma Sénior, que es un grup que concentra un sector d'edat per sobre dels 60 anys. Una altre part important de gent, han estat diversos grups de whats app amb un personal que majoritàriament pot estar entre els 40 i 70 anys. I finalment podem citar un tercer grup de gent relacionada amb els meus fills, que podem considerar bàsicament per sota dels 40 anys. Tot i no haver fet una

selecció per edats dels enquestats, es recullen opinions de gent variada que dóna més sentit al resultat obtingut.

Analitzant cada pregunta per separat, es veu que dels 313 enquestats, 27 responen que ignoren qui és el Xiu-Xiu. Malgrat ser poc més del 8%, i ser un percentatge petit, no deixa de ser sorprenent. Possiblement l'enquesta ha arribat a llocs perifèrics de Terrassa que tenen cavalcada pròpia de Reis, i no es desplacen al centre de la ciutat per temes festius. Aquesta pregunta era selectiva. No hi havia motiu per seguir l'enquesta si no es sabia qui era el Xiu-Xiu. 286 persones continuen responent.

La segona qüestió reafirma la hipòtesi de que el Xiu-Xiu es una tradició arrelada a la ciutat. El total de persones que així ho consideren es poc més del 93%, en front del 6% que opten per altres possibilitats.

A la tercera, el terrassencs pensen que el Xiu-Xiu es el Xiu-Xiu, i prou. Gairebé un 80% ignora el nom de «D.N.I.» Hassim Jezzabel. Es bastant lògic el resultat. No s'ha usat massa el nom.

A la següent pregunta per ubicar temporalment el naixement del patge, tan sols la tercera part dels enquestats ho fan correctament. Cal destacar que un 13% ho fa al final del franquisme, i un 9% pensa que té més de 100 anys. Gairebé el 40% no ho sap.

La cinquena qüestió sobre la música, és la més sorprenent. Poc més de la meitat dels preguntats coneixen que té música pròpia, però d'aquests, tan sols la meitat (un 28% del total) sap taral·lejar-la. La hipòtesi de que es partia que era potser la senya més identificativa del Xiu-Xiu, es veu clar que no és certa.

La sisena pregunta és sobre les visites al patge en les èpoques infantils. Més d'un 60% diu que hi anava sempre o gairebé sempre, però és una mica sorprenent que quasi una quarta part afirma que no hi van anar mai.

La setena, pregunta sobre el record que té la gent sobre el patge, i en general és positiu, doncs per la meitat dels enquestats és meravellós, i si afegim els que opinen que és normal, tenim un 90% d'acceptació. És molt curiosa una única resposta que diu que no el podia ni veure.

I l'última qüestió sobre l'entitat que organitza la vinguda del Xiu-Xiu a Terrassa, és prou correcte, ja que dues terceres parts responen que és el Social. Hi ha un 20% que ignoren qui ho fa, i una única resposta diu que son els Amics qui se'n cuida.

6- CONCLUSIONS

6.1- Conclusions

S'ha trobat l'origen i data de naixement, també els creadors del personatge, i el context històric del moment. El desenvolupament dels primers anys ha estat més difícil d'ubicar correctament per la dificultat de trobar dades, però entre la poca documentació escrita i la informació oral obtinguda, s'han assolit els objectius d'una forma prou correcta. Tota la documentació trobada està en aquest treball, localitzant fins i tot coses tan exòtiques com un conte sobre el Xiu-Xiu o una sardana en honor seu. El tema dels patges existents en altres llocs de Catalunya, ha quedat una mica limitat per la seva pròpia naturalesa. Si sobre un patge reial de la nostra ciutat és tan difícil de trobar documentació, ja es pot pensar el que significa buscar en altres llocs que es desconeixen i amb menys tradició del personatge. Però, a partir d'una petita informació, s'ha estirat una mica el fil i alguns han estat possible situar-los i buscar dades sobre ells.

L'enquesta ha estat un punt i apart. Ja s'ha explicat als comentaris generals, que no es pretenia en cap cas que fos d'un valor estadístic cert al 100%. Però sí que ha donat una idea aproximada del pensament que els terrassencs tenen del Xiu-Xiu. Algunes de les respostes han estat bastant sorprenents en funció del que es pensava.

La primera resposta ja deixa clar que la idea de que el Xiu-Xiu és àmpliament conegut, és una mica relatiu. Malgrat ser tan sols un 8% els desconexors del patge, és una xifra a priori inesperada. Altres qüestions que també sorprenen, és per una part el tema de la música, desconeguda per molta gent malgrat que es partia de la hipòtesi de que era una de les parts

més significatives del patge, i per una altre, el fet de que gairebé una quarta part dels enquestats no van anar mai a portar la carta al Xiu-Xiu.

Les altres respostes entren dins del que s'esperava de la consulta, i destaquen que realment és una tradició arrelada a la ciutat, encara que si es va als detalls, com son el nom o l'època de la seva creació, és un tema bastant desconegut pel gran públic.

El resum és que el Xiu-Xiu, malgrat ser una tradició de la ciutat, té un nivell de coneixença més baix del esperat.

Com conclusió general del Treball, es pot dir que a una ciutat grisa marcada per la falta de recursos i de llibertat per l'impacte devastador d'una guerra i una dictadura, la idea del patge Xiu-Xiu, tot i no ser res extraordinari ni que ajudés a canviar la vida de la gent i de la ciutat, sí que va aportar si més no, alegria i il·lusió a uns infants que no tenien una vida gens fàcil.

És necessari destacar les iniciatives totalment altruistes de persones particulars, que aporten sensacions positives a la societat. En Joaquim Puigbò i la creació del Xiu-Xiu és un exemple.

És curiosa la tolerància del *Régimen* a la festa que s'expressava en català, però que no qüestionava res del sistema polític vigent, i no deixava de sortir d'una organització lligada als valors religiosos. Probablement van ser alguns dels motius de la no intervenció, juntament amb les consideracions exposades a la pàgina 19.

A nivell personal aquest Treball m'ha aportat un coneixement més profund d'un personatge que sempre he admirat, i una satisfacció de pensar que no em vaig equivocar a l'hora d'escollir la temàtica. I vull destacar la predisposició a col·laborar de tothom a qui he acudit, i l'esforç per aconseguir trobar dades.

6.2- Limitacions

La principal limitació ha estat el temps. Un treball d'aquestes característiques, i més tenint en compte que possiblement sigui una cosa nova per la majoria de l'alumnat, potser necessitaria una mica més de temps. En molts casos hi han també unes limitacions de coneixements informàtics que fan que a la pròpia dificultat acadèmica s'hi afegeixi una dificultat tècnica que ho alenteix tot una mica. L'enquesta és limitada. Les possibilitats reals de que es disposava no permetia fer-la d'una forma prou extensa per ser considerada fiable en un percentatge molt elevat. La precarietat de documentació sobre el tema del treball, també ha estat una limitació important.

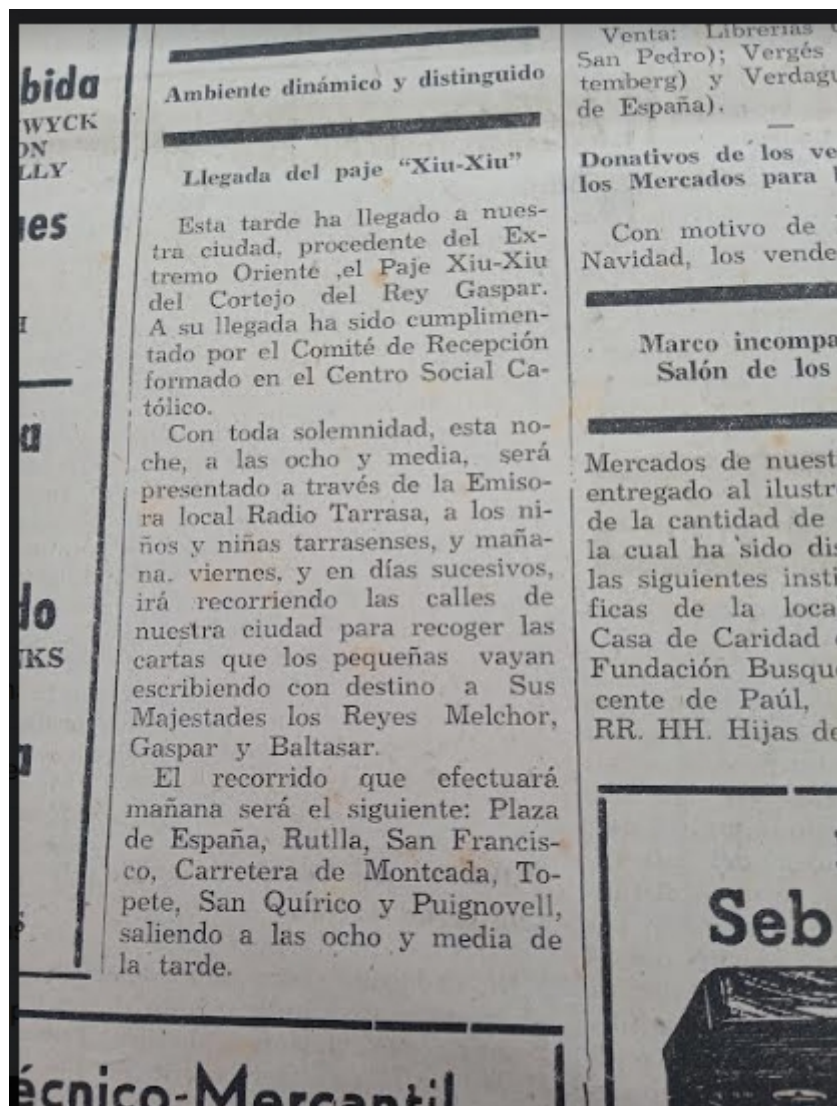
6.3- Continuïtat

Amb paciència i temps, aquest treball podria allargar-se, sobre tot intentant contactar amb més persones que hagin viscut el Xiu-Xiu de forma propera i fer entrevistes i xerrades. La documentació escrita, possiblement ja s'ha localitzat gairebé tota. Tal com s'exposa a les limitacions, es podria fer una enquesta molt més completa i treure unes conclusions que reflectissin més la realitat. El fet de que el resultat indica una variació del que es pensava, dona peu a fer una nova enquesta amplia i amb uns criteris de preguntes i selecció de les persones que donés un resultat molt més indicatiu de la realitat. I un tema que si que donaria per fer un altre treball, seria els altres patges reials de la geografia catalana, i perquè no, de tot l'Estat Espanyol. Segur que son centenars els existents en diferents llocs.

7- ANNEX

7.1- Documents

7.1.1 Primera noticia a la prensa sobre el Xiu-Xiu. (Diario de Tarrasa 27/12/51)

7.1.2.- Carta de queixa de la Organització Xiu-Xiu per l'aparició de la còpia a Matadepera. Diario de Terrassa 9/1/90

MARTES, 9 DE ENERO DE 1990

Diario de Terrassa

Opinió

Escriben nuestros lectores

El patge Faruk; de l'Orient, a Sabadell, hi ve l'ambaixador; a Terrassa ens fan la mercè de deixar-nos venir, any darrera any, el simpàtic i popular patge Xiu-Xiu.

I a Matadepera?

Es de doldre que des d'aquesta població no s'hagi sol·licitat a l'Orient un patge propi que, naturalment, podrien batejar-lo amb el nom que més els escaigués.

Però la manca d'imaginació fa caure en aquests errors i es cerca el camí més planer: fer-se amb el que els altres ja tenen inventat. Es una recepta còmoda per assolir el lluint personal. El nom, original, del personatge, i per tant únic —Xiu-Xiu— és prou bo i els seus mèrits, el seu exemple i els seus resultats són prou efectius. Fàcil, molt fàcil. I, potser, vergonyós i tot, d'atribuir-se'l. Si es prescindeix d'escrúpols, no cal posar-hi res. Ja està tot fet. Ho han fet d'altres amb més enginy i amb més imaginació. Són prop de quaranta anys d'èxit i de prestigi popular a Terrassa. Cal aprofitar-se'n i sucarr els dits en aquest pastís exitós.

Llàstima que l'apropiació no es faci amb visió i amb respecte a la cosa instituïda, malejant-la.

El Xiu-Xiu, servint-se dels mitjans de comunicació, penetra a les llars donant amables consells als infants; amb senzillesa, amb afabilitat i amb modestia, fugint de tota mena de vanitats personals.

El seu «sòsia» té un altre punt de vista: vol ésser opulent, pompós i espectacular. No duu els consells de SS.MM., però sí una bona dosi d'immodèstia.

El Xiu-Xiu, per a fer-se estimar, no necessita plomalls estridents, ni capes pomposes, ni fotografies al costat de carrosses en cotxeres que pertanyen a institucions monàrquiques que no són pas de l'Orient. En té prou amb el seu tarannà, amb la seva humilitat i amb les seves afabilitats i bonhomia. Tampoc no li són menester espectaculars escales luxoses situant-se quatre o cinc graons amunt amb la capa estesa, fent-se fotografiar com una núvia abans de presentar-se a l'altar. No; el Xiu-Xiu en té prou amb un senzill apropament a la mainada com un bon amic, com un modest, afectuós i gran amic d'ella.

Per cert, generosos com som, podríem facilitar al «sòsia», excusant-li la manca d'imaginació, un bon enfilall de noms «orientals». Un d'ells, potser, podria ésser el de «Chou-Chou». Estaria més en consonància amb el «show» de plomatges, andròmines, capes i atuells que constitueixen la preocupació del «sòsia».

El Xiu-Xiu, en resum, és un patrimoni, tradicional, de Terrassa.

Estimem Matadepera. El seu dinamisme, les seves permanents activitats... Matadepera, tan pròdiga en festes lúdiques pròpies... La Matadepera moderna amb tanta visió de futur...

Es de lamentar que, a vegades, un mosquit, pugui destrempar un orgue tan harmoniós.

Organització Xiu-Xiu

Felicitation

En la premsa ha habido una gran lucha para mejorar y con mucha propaganda para que el lector se enterase, cambiando formatos, medidas, papel, tintas y suplementos. Muchos son los diarios que han mejorado. El que más y sin tanto ruido Diario de Terrassa. El tamaño es perfecto, el papel blanco, fuerte y limpio, la tinta negra y sólida, y cuando sale el Fin de Semana en color, no hay quién lo iguale.

Enhorabuena. Sigam por este camino; todos los lectores nos beneficiamos de ello.

Antoni Carreras

Los textos destinados a esta sección no deben exceder de un folio mecanografiado a dos espacios. Deben ir firmados por sus autores, con constancia de su domicilio, número de DNI y número de teléfono, en su caso. DIARIO DE TERRASSA se reserva el derecho de extractarlas o resumirlas cuando lo considere conveniente. Asimismo, la dirección del periódico se reserva el derecho de publicar estas colaboraciones, y no facilitará información postal o telefónica sobre las mismas.

7.1.3- Primera carta de rèplica. Diari de Terrassa 16/1/90

Sobre el patge Xiu-Xiu

Fem referència a l'escrit del dia 9 de gener signat per l'organització Xiu-Xiu de Terrassa i titulat «El sòsia del Xiu-Xiu».

En primer lloc, una puntualització: tenim el testimoni de diverses persones de cinquanta anys i escaig nascudes a les províncies de Lleida i Girona, que ens asseguren que el patge Xiu-Xiu és popularíssim en els seus pobles respectius des de la seva infantesa. Posem en entredit, doncs, que aquest personatge sigui una creació terrassenca en exclusiva, acceptant en canvi l'originalitat en el que fa referència als entranyables consells dirigits als infants a través del mitjà de comunicació.

Un cop dit això, i com a testimoni i coneixedors de la il·lusió amb què des de fa quinze anys el Xiu-Xiu de Matadepera encarna aquest personatge, no ens resta més que afegir que en el supòsit que realment utilitzés indegudament un nom «patentat», l'autèntic esperit del Xiu-Xiu, el que penetra a les llars parlant amb afabilitat i senzillesa, fugint de vanitats personals, mai no l'hauria reprès amb tant menyspreu.

Al cap i a la fi, l'opulència i espectacular pompositat del Xiu-Xiu matadepere encarna no és res més que una desbordant i personal fantasia, i si bé amb els seus plomatges, capes i atuells ha pogut semblar

immodest, això no autoritza a humiliar-lo. La seva il·lusió per representar un personatge estimat per la mainada, ni que estigui revestida amb discutible estridència, no mereix el nom de «Chou-Chou» ni de mosquit destrepador d'harmoniosos orgues.

Considerem, per tant, que seria molt interessant que l'organització Xiu-Xiu utilitzés la generositat i bonhomia del personatge creat, i donés a conèixer les seves discrepàncies com probablement ho faria ell, apropant-se com un bon amic, com un modest, afectuós i gran amic.

Mercè Rusiñol
i dues firmes més.

7.1.4- Segona carta de rèplica. Diario de Terrassa 19/1/90

7.1.5- Carta de Organització Xiu-Xiu tancant el tema. Diari de Terrassa 27/1/90

El Xiu-Xiu i el seu sòsies

«Terrassa. — 27 de desembre. — Comença a voltar pels carrers un personatge anomenat Xiu-Xiu, vestit de patge i muntat a cavall. És un emissari dels Reis, encarregat d'esbrinar la conducta dels infants per tal d'informar-ne als seus senyors. El patge Xiu-Xiu, al vespre, explica a través de la ràdio el resultat de les seves investigacions amb inexplicable sorpresa dels menuts. El costum, encara que és de recent introducció, el referim perquè no té precedents.» Joan Amades. — Guia de Festes tradicionals de Catalunya.»

El primaveral sòsies del nostre Xiu-Xiu —15 anys (?), no demostrables, de supervivència— disconforme, possiblement, amb l'actuació del nostre patge, va voler esmenar-li la plana obsequiant els terrassencs amb una passada pels carrers principals de la nostra ciutat. Una passejada «triomfal» del sòsies, dalt d'un «jeep» descobert, amb acompanyament d'altres vehicles. A l'inefable personatge, els seus acòlits l'embolcallaven, a tall d'incensari al «vencitore», amb estridències ininterrompudes de clàxons i xaranga d'altaveus que proclamaven la seva presència pels nostres carrers. Si això no és, provocativament, «una manifestació als nostres veïns terrassencs», ¿què és? No pretenem altra cosa que deixar-ne constància. Que cadascú defineixi el fet amb la paraula que cregui més oportuna:

n'hi ha diverses, i contundents, al diccionari.

Indemostrable, també —ho sap sobradament qui va escriure-ho—, l'afirmació d'uns testimonis desconeguts de les províncies de Lleida i de Girona, els quals «asseguren» que el patge Xiu-Xiu, de molts anys enrera, és «popularíssim» als seus pobles respectius. Ens agradaria saber, si és que existeixen, quins són aquests pobles. [Tan fàcil que hauria estat anomenar-los de bell antuvi! Aquesta, és una manera molt socorreguda de presentar les coses: refugiar-se en un enunciat subtil i no acompanyar-lo de la pertinent definició. ¿És que en els «pobles respectius» també s'han autoinvestit del nom, propi, i de creació genuïnament terrassenca, com ha fet el sòsies matadeperenc, després que el Xiu-Xiu era, ja, un èxit popularíssim de Terrassa?

De testimonis com els anteriors, fins i tot de Huelva si convé, també en podríem aportar fàcilment i tranquil·la. Preferim remetre'ns, però, per la seva responsabilitat clarificadora, al testimoni de l'eminent folklorista,

ESCRIBO

senyor Joan Amades.

Altament podem pensar que si un «senyor» (podríem dir un «individu», en justa correspondència) no sap discernir en escriure, que una Organització no és un individu, malament!; deu ésser molt difícil tenir-hi cap mena de controvèrsia raonable. Dubtem, àdhuc, que el «senyor» hagi sabut interpretar tal com correspon, la definició de la paraula «sòsies», tan molesta-sa per a ell, la qual, en aquest cas, és aplicada encertadament i correcta.

«Manca de caritat al proïsme»? Una frase que no lliga amb res de l'assumpte que ens ocupa, «senyors». No va pas amb el fanal apagat?

Quant al Xiu-Xiu, nom que «mai no hem tingut la intenció d'usurpar...» (ah, no?; de què estem parlant, doncs?), i, sobretot, «a la imaginació dels nens»... no cal dir que en tenim plena experiència: fa 39 anys que estem satisfent aquesta fantasia infantil i altres il·lusions encara més efectives. ¿D'on hauria sortit, si no, la popularitat del Xiu-Xiu, tan entascats suara en la desconsiderada utilització del seu nom i en la imitació de la seva imatge representativa?

Fins ací, nosaltres.

A partir d'ara dialogarem, solament, amb persones idònies i responsables que no intentin eludir ni escamotejar el fons de la qüestió. Ens apartarem, deixant via lliure, d'intercomunicacions que, segons les mostres, resultarien bizantines i pedrestres, abstenint-nos, per tant, de respon-

dre a qualsevol indocumentat de torn que tingui al seu abast unes quartilles per a escriure-hi bajanades servint-se, a manca de raonaments vàlids, de desqualificacions a l'Organització i de la grolle-ria, fàcil, d'uns encoberts insults.

Senyora directora: moltes gràcies.

Per la nostra part hem dit, ja, el que considerem que s'havia de puntualitzar sobre uns fets i unes actuacions que no hem provocat.

Per l'Organització Xiu-Xiu: Ermenter Cima i Garrigó, Joaquim Puigbò i Mayol, Miquel Riera i Morros, Josep Rius i Girona.

L'homenatge a Tomàs Parra

Veritablement no podem el fet que vagi endavant l'homenatge al nostre malaurat veí.

No dubtem de la bona voluntat dels grups inscrits a participar-hi, però creiem que, en aquest cas, un homenatge està totalment fora de lloc.

Evidentment, no s'ha pensat gaire en els qui degut a l'explosió vam perdre la salut, les cases o la tranquil·litat de viure sense sobresalts.

Cada vegada que sentim explotar un petard tenim un esglai, i no podem deixar de recordar aquell fatal dia en què, degut a la poca responsabilitat d'una persona i a la manca de consciència de molts, va passar el que mai

7.2- Xerrada telefònica amb Joan Carles Forrellat (Resum)

A través d'en Joan Moliné es contacta amb en Joan Carles Forrellat, que va fer el personatge del Xiu-Xiu en la dècada de 1980, i pot facilitar informació.

Confirma que no hi ha massa documentació dels primers anys de vida del patge, però sí que corrobora que el primer va ser en Ramon Ariño i que no ho va ser cap any més. Els següents dos anys em diu que ho van ser l'Ermenter Cima i en Josep Puigbò respectivament, i que a partir d'aquell moment hi ha un buit d'informació entre els anys 1954 i 1968. Es considera sempre l'any el del dia de l'arribada del patge a Terrassa, que ha estat el 27 de desembre al principi, i el 26 a partir dels anys 1960. Amb aquestes consideracions detalla una llista dels Xiu-Xiu a través dels anys, la primera amb cap i peus que s'aconsegueix.

1951 Ramon Ariño.

1952 Ermenter Cima.

1953 Joaquim Puigbò.

De 1954 a 1968 Ramon Cadafalch, Eusebi Cima i Llorenç Feiner, sense poder datar amb exactitud el període de cada un d'ells.

1969 i 1970 Josep Puigbò.

De 1971 a 1974 Josep Rius.

De 1975 a 1978 Enric Rius.

1979 i 1980 Pep Cima.

De 1981 a 1985 Joan Carles Forrellat.

De 1986 a 1990 Pere Geis

De 1991 a 1993 Josep Riera.

De 1994 a 2000 Xavi Geis.

De 2001 a 2003 Ferran Mundó.

De 2004 a 2013 Jaume Subirats.

De 2014 fins ara Arnau Salvador.

Informa en Joan Carles de l'aparició a finals dels anys 1970 d'un Xiu-Xiu a Matadepera i es mirarà de buscar dades del tema. Sobre la possibilitat de que existeixin altres patges reials a Catalunya, parla d'en Faruk d'Igualada, i pensa que possiblement sigui l'únic més antic que el nostre Xiu-Xiu. El Gregori de Barcelona i altres creu que tots son posteriors al nostre patge. Es mirarà de localitzar més dades i més patges.

Corroborar que l'emissió del programa de ràdio del Xiu-Xiu a través de Ràdio Terrassa, va ser la primera en català a tot el Principat des del final de la guerra civil.

Explica en to divertit el que va succeir a la cavalcada de l'any 1985. Resulta que el dia 5 de gener fa fer una nevadeta de no massa quantitat, però suficient per dificultar el tràfic a la ciutat. La policia municipal no va autoritzar la sortida de la cavalcada, però al final, amb quatre «jeeps» van sortir els tres Reis i el Xiu-Xiu. Van plantejar una ruta més curta i ràpida, i tot anava més o menys bé, fins que a laavinguda Abat Marçet es va organitzar una «guerra» de boles de neu entre els pocs espectadors que hi havia i la comitiva. Diu que s'ho van passar d'allò més bé. Em parla del fet de que els nens no recorden mai que els hi diu el Xiu-Xiu. Això es deu al fet de que van tan embadalits i en alguns casos temerosos, que ni se'l miren ni l'escolten. Diu que el nom de Xiu-Xiu, escollit entre d'altres possibles, es va pensar perquè es

xiuxiuejaven els missatges a l'orella del nen, apart de ser sonor i fàcil de retenir. Amb la gran majoria de nens no es pot mantenir una mínima conversa, com màxim mouen el cap afirmativament als consells donats, i no obren boca.

Comenta que al principi de l'existència del patge, quan arribava a cavall amb dos assistents i no hi havia encara recepció a l'Ajuntament, el Xiu-Xiu i els seus col·laboradors llegien cada nit totes les cartes a casa del president de l'entitat, pensa que era el sr. Monterde, i quan trobaven una carta «especial» que no demanava joguines sinó menjar o alguna cosa necessària per poder viure amb un mínim de condicions, el Xiu-Xiu i la seva petita comitiva li portaven el que pensaven que era necessari, aconseguit amb donacions i altres medis que tractarem també al Treball. Això es va acabar sobre mitjans dels anys 1960, quan la comitiva la van apedregar en un barri perifèric de la ciutat.

Parla de la indumentària del patge, que encara que sempre ha estat de caràcter oriental, fins l'any 1960 aproximadament no es va establir el color blau en el vestit, la barba i el bigoti curts i rossos, i un turbant que ha mantingut l'estètica variant tan sols la mida o fins i tot la tonalitat. Però la circumstància que més recorda i que per anys que passin, diu que no podrà oblidar mai, és la que li va succeir a l'Asil Busquets. Allà és tradicional portar obsequis després de la cavalcada de Reis, i hi acudeixen el Xiu-Xiu i els tres mags. En Joan Carles li va donar una joguina a una nena petita, i ella la va agafar. Ell va preguntar si li agradava, i la resposta va ser que sí, però que no era el que havia demanat, que el que volia era un pare i una mare. Quan ho explicava encara se li entortolligava la veu, i deia que se li posava la pell de gallina. Se'n entén perfectament que fos així. Confirmava que és la única vegada en els cinc anys de Xiu-Xiu que no trobava paraules per contestar i es va quedar totalment tallat.

Xerrada mantinguda telefònicament el dia 14 de febrer de 2023.

7.3- Entrevista amb l'Arnau Salvador.

El text que ve a continuació, és una transcripció de l'entrevista efectuada a l'Arnau Salvador, «l'alter ego» del Xiu-Xiu, el dia 13 de febrer passat, tot prenent un cafè al bar del Social, sense pressa per cap de les dues parts, i amb tota la amabilitat per part de l'entrevistat. Possiblement la falta d'una professionalitat periodística per part de l'entrevistador, no ha permès treure tot el suc de tenir davant tot un patge reial, però l'estona que varem passar xerrant, ha estat de les coses més agradables viscudes en la confecció de tot aquest Treball. Està redactada en forma de preguntes i respostes per donar-li una estructura més rodona, encara que realment no va ser tan encorsetada l'entrevista. És important comentar que previ a editar aquest text, ha estat llegit per l'Arnau, i ha donat total conformitat al contingut.

-Pregunta: Ja fa 9 anys que fas de Xiu-Xiu. Això vol dir que vas començar molt jove, oi?

-Resposta: Si, Quan tenia 18 anys. Ara en tinc 27. El Social volia algú que en fes una bona temporada, i la millor manera d'aconseguir-ho és que ho faci una persona jove. Els nens son molt perspicaços i es millor que el Xiu-Xiu no canviï gaire d'un any per l'altre.

-P: Què et motiva a estar absorbit des del 26 de desembre al 5 de gener per la «feina» de Xiu-Xiu? Evidentment no és per qüestió econòmica, perquè tinc entès que es totalment altruista.

-R: El principal motiu és la relació amb els nens, que evidentment t'han d'agradar. Per la meva feina ja no em ve de nou el tracte, doncs treballo a un establiment sanitari a la planta infantil. També és un tema que l'he viscut sempre. Al Social es viu intensament cada any des de sempre, i trobes natural que un dia et puguin proposar fer el personatge. Jo ja feia d'actor a l'entitat, cosa que ajuda, i per altra banda, és molt gratificant ser el portador d'il·lusió a milers

de nens. Apart, és una cosa que m'agrada i que està molt d'acord amb la meva forma de pensar. Des de petit he sigut conscient de que hi ha moltes coses a la vida que no es cobren en espècies, sinó en satisfacció personal i en actuar d'acord amb els teus principis. La recompensa és tot això que t'he dit.

-P: Improvises o vas amb un guió més o menys estudiat?

-R: Improviso. Al principi, els primers anys entre que era més jove i era «nou» a la feina, em tenien més controlat vigilant que no digués qualsevol cosa fora de lloc. Però amb el temps es domina la situació i no vas amb cap premissa establerta d'entrada. El fet d'haver fet d'actor també ajuda a posar-te en el paper.

-P: Quantes criatures et donen la carta al cap de la campanya?

-R: Doncs pot comptar tu mateix... Una sessió normal ve des d'un mínim de 200 nens fins uns 400 com màxim. Si mirem totes les visites que faig a diferents llocs entre el 27 de desembre i el 5 de gener, surten de l'ordre de 4 a 5.000 nens, i algun me'n dóna més d'una.

-P: Veien el tracte que tens amb els nens, sembla que no t'importi gaire si hi ha una cua molt llarga o poca gent.

-R: Gens ni mica. Moltes vegades em diuen els patges i el personal que m'acompanyen a cada visita «gas, fot-li gas» que vol dir «no t'entretenguis tant i espavila que anem tard». Però jo penso que cada nen té dret al seu minut de glòria de haver pogut estar amb el Xiu-Xiu. Jo no el puc decebre ni tallar-lo després d'haver estat una o dues hores de cua. Moltes vegades, entre la visita del matí i la de la tarda tenim el temps just de retocar barba i bigoti, dinar ràpid, anar al lavabo, i poca cosa més. Moltes vegades hem acabat a les tres de la tarda, i a les quatre ja estem a un altre lloc.

-P: Recordes el primer dia? Nervis? Por? Calfreds? Com et senties?

-R: Més que res expectació i curiositat de com aniria. Varem anar en cotxe fins a Sant Miquel de Gonerres, i allà varem agafar el tren fins a Terrassa. Jo estava tranquil en principi, però a mida que ens acostem a l'estació, que ja entrem al túnel, sí que vaig sentir una mica de nervis. Al arribar, obrir-se la porta del tren i veure l'alcalde, mitja corporació municipal, la tele i un munt de nens esperant-me, això sí que em va fer pensar que era totalment diferent al que jo creia. Mai m'hagués pogut imaginar aquella sensació. Però em vaig posar en el meu paper i penso que en vaig sortir prou airós. A partir d'aquí, cada vegada tens la situació més controlada, i actualment, no tan sols no em poso nerviós, sinó que espero cada any que arribin els dies que podré tornar al meu rol temporal, i puc dir que entre el 26 de desembre i el 5 de gener em transformo una mica, i no soc l'Arnau, soc el Xiu-Xiu. Quan torno a la normalitat després de Festes, reconec que em costa una mica agafar de nou el ritme diari.

-P: Abans has comentat la quantitat de cartes que et donen cada any. Les llegeixes? Has trobat moltes coses rares o fora de lloc?

-R: La veritat és que jo no les llegeixo totes. Comptar-les si que ho faig, i llegir-les, algunes. Però altre gent del Social ho fa, i a vegades trobes coses inesperades i sorprenents, des de números de telèfon perquè truquis, fins a declaracions d'amor, convidades a sopar, i alguna que altre cosa impubliable. També es troben dibuixos impressionants, gairebé obres d'art, d'una bellesa i complexitat molt elaborada. Algunes cartes fan peticions del tot desmesurades, i en contraposició en trobes de molt humanes que demanen pau al mon, feina pel pare, salut per un familiar proper, plenes d'humilitat i lluny de coses materials. En aquest aspecte a mi m'agrada molt particularment la visita al barri de Can Anglada, on et trobes xavals de religió musulmana, que per aquesta causa i la seva tradició familiar, tenen molt clar des de molt petits que això dels Reis i el Xiu-Xiu es una «comèdia» de cultura cristiana, i llavors pots tenir amb

ells una conversa més autèntica, sense que actuïn per tenir la futura recompensa d'un regal. En tot cas, la única cosa que esperen és un grapat de caramels abans de marxar, res més.

-P: En tots aquest anys de Xiu-Xiu, segur que t'hauràs trobat en situacions fora de lloc que et sobrepassessin, oi?

-R: Home, tant com sobrepassar-me no, perquè un ha de procurar mantenir la compostura tot el temps, passi el que passi i en totes les situacions. Però sí que recordo alguna situació compromesa com la d'un nen que se'm va orinar a sobre quan el tenia a coll sobre les cames. I no pensis que era molt petit, deuria tenir 7 ó 8 anys. Els organitzador d'aquella visita, després de demanar un petit recés, van portar un assecador del cabell, i es va solucionar com varem poder. Sort que tinc un vestit de recanvi per possibles incidències i l'endemà vaig anar amb l'altre! Això era el dia 2 de gener de 2018. i al dia següent, arribo a una visita, i em diuen que atengui primer de tots a un nen que té problemes respiratoris i que portava un aparell que li subministrava oxigen. Jo decidit i posat en el meu paper, agafo al nen amb un braç i l'aparell amb l'altre, i tot parlant amb ell vaig tirant enrere cap el tron, però amb tanta mala sort que vaig calcular malament la distància i vaig caure de cul per terra amb el nen i l'aparell sobre meu. Una situació una mica ridícula per tot un patge reial! Sort que ningú va prendre mal! Després, et trobes a vegades en situacions que podria definir com incòmodes, com el cas que em va passar en un lloc petit on tothom sentia el que es deia, amb un nen una mica ganàpia, que possiblement per fer-se l'interessant, em diu: «tu que ho saps tot, Xiu-Xiu, com em dic jo?» I li contesto: «Amb els anys que fa que ens coneixem, ara vens amb aquesta pregunta? Au, té els caramels i marxa!» També és bastant angoixant quan a la cavalcada de Reis et quedés aturat encara que sigui un parell de minuts en el mateix lloc. Perquè des del «tira caramels, ranci!» fins que algun col·lega per fer la gracieta et crida pel teu nom «hola Arnau!» et pot passar de tot. Però saludes, somrius, mires cap a un altre costat, i a esperar que

arrenqui de nou! El cas més estrany, i fora de tota lògica, és el que em va passar un any al Raval al final de la cavalcada. Jo baixo del meu vehicle per anar a rebre els Reis, i s'acosta una senyora i em dona un paquet de tabac començat, tot dient-me: «Té, l'hi dones als Reis! Vull deixar de fumar i és l'única forma d'aconseguir-ho!» Evidentment li vaig dir que no era el moment. Jo havia de travessar tot el Raval, i no era massa edificant que ho fes amb un paquet de tabac a la ma. Igual que alguns nens em donen un xumet, o fins i tot una caixa amb sis o set, el mateix va fer la pobra dona.

-P: En els nou anys que portes, has trobat diferències en els infants?

-R: Doncs sí, una mica. Em dona la sensació que cada vegada els nens son una mica menys innocents i més espavilats. Suposo que la incorporació de les noves tecnologies a una edat cada vegada més petita influeix, i fa que els nanos siguin més desperts Però el més important de tot és que aquesta màgia plena d'il·lusió, segueix i està en plena forma. Només cal veure els problemes que tens tu per trobar documentació sobre el tema!

-P: Moltes gràcies pel teu temps i la teva amabilitat. Vols afegir alguna cosa més?

-R: Res més. Només que com va dir el filòsof Friedrich Nietzsche, «aquell que té un perquè per viure, es pot enfrontar a tots els coms». Es una frase que em faig meva, tant a la vida de cada dia com la que visc la última setmana de desembre i la primera de gener. M'agraden els reptes i per això em vaig embarcar en una aventura especial quan tenia 18 anys, cosa de la que no estic gens penedit. Reconec que alguna vegada he pensat «però en quin embolic t'has posat!». Però em passa ràpidament. Quan s'acosta el primer nen i li veus la carona que fa i com t'acosta la carta, ja t'ha carregat les piles per tota la jornada. Tots els que han tingut alguna relació amb el Xiu-Xiu, ja sigui perquè ho han estat o bé l'han viscut molt proper, et parlen del bonic i emotiu que es el personatge, i tenen tota la raó. Però la única cosa que no et

diuen es que el dia 5 de gener al vespre acabaràs estregat físicament! Això esperen que ho descobreixis tu mateix!

7.4- Enquesta

7.4.1- Preguntes

Saps qui és el Xiu-Xiu? *

Sí

No

⋮

Creus que el Xiu-Xiu és... *

Només un patge reial, com d'altre.

Una tradició arrelada a Terrassa, com l'hoquei, el jazz o els castells.

Les dues coses

Cap de les dues

Altres...
.....

Saps que Xiu-Xiu és un àlies, i que el seu nom és... *

- Ali Bennasar
  - Karim Shalom
  - Hassim Jezzabel
  - Hassan Alegar
  - No sabia que era un àlies
-

Quina antiguitat creus que té? *

- És molt antic, més de 100 anys
- Abans de la guerra civil, dels anys 1920/30
- De la postguerra, anys 1940/50
- A finals del franquisme, anys 1960/70
- Va néixer amb la democràcia 1980/90
- És molt modern, després del 2000
- No ho sé

Series capaç de taral-lejar la música del Xiu-Xiu? *

- Sí
  - No
  - Ignorava que tingués música pròpia
-

Quin record tens d'ell? *

- Meravellós
  - Normal, ni bo ni dolent
  - Em feia por i respecte
  - No el volia ni veure
-

Et portaven de petit/petita a veure'l? *

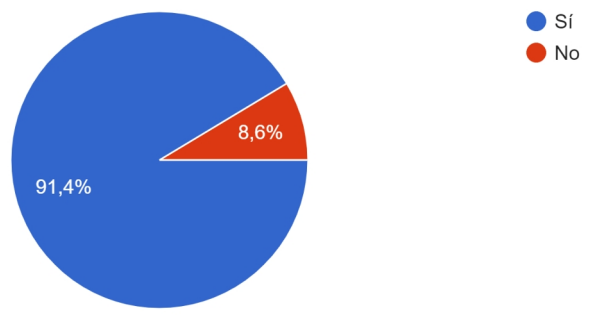
- Sempre, cada any
  - Gairebé sempre
  - Molt poc, una o dues vegades
  - No m'hi van portar mai
-

Saps qui organitza la vinguda del patge a Terrassa? *

- L'ajuntament de Terrassa
- El Centre Cultural El Social (El Social)
- Amics de les Arts (Els Amics)
- Federació d'Associació de Veïns
- La Cambra de Comerç
- No ho sé
- Altres...

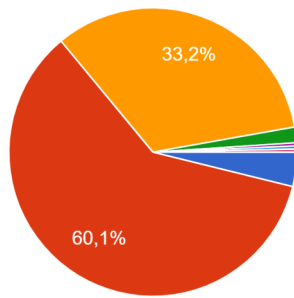
7.4.2- Respostes

Saps qui és el Xiu-Xiu?
313 respostes

Creus que el Xiu-Xiu és...

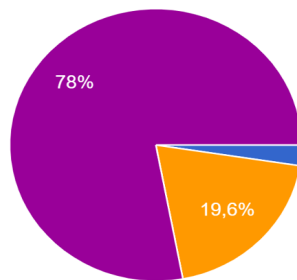
286 respostes

- Només un patge reial, com d'altre.
- Una tradició arrelada a Terrassa, com l'hoquei, el jazz o els castells.
- Les dues coses
- Cap de les dues
- Tradicional de Terrassa, diferent que hockey, jazz, castells
- Actor porno
- És un patge reial que la seva tasca és recollir i les cartes dels nens i fer las a...

Saps que Xiu-Xiu és un àlies, i que el seu nom és...

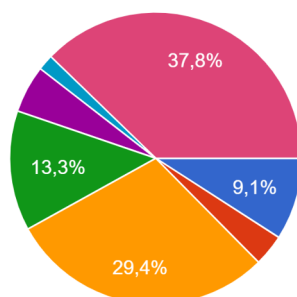
286 respostes

- Ali Bennasar
- Karim Shalom
- Hassim Jezzabel
- Hassan Alegar
- No sabia que era un àlies

Quina antiguitat creus que té?

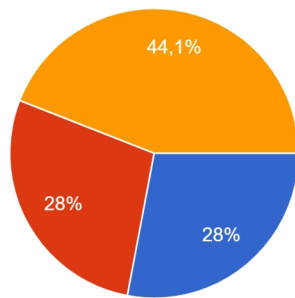
286 respostes

- És molt antic, més de 100 anys
- Abans de la guerra civil, dels anys 1920/30
- De la postguerra, anys 1940/50
- A finals del franquisme, anys 1960/70
- Va néixer amb la democràcia 1980/90
- És molt modern, després del 2000
- No ho sé

Series capaç de taral-lejar la música del Xiu-Xiu?

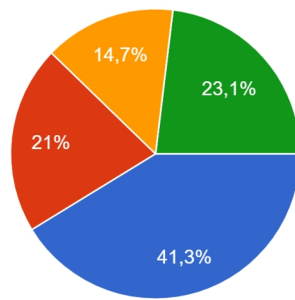
286 respostes

- Sí
- No
- Ignorava que tingués música pròpia

Et portaven de petit/petita a veure'l?

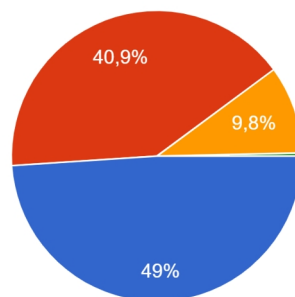
286 respostes

- Sempre, cada any
- Gairebé sempre
- Molt poc, una o dues vegades
- No m'hi van portar mai

Quin record tens d'ell?

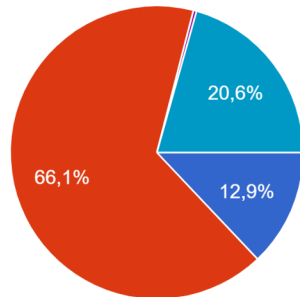
286 respostes

- Meravellós
- Normal, ni bo ni dolent
- Em feia por i respecte
- No el volia ni veure

Saps qui organitza la vinguda del patge a Terrassa?

286 respostes

- L'ajuntament de Terrassa
- El Centre Cultural El Social (El Social)
- Amics de les Arts (Els Amics)
- Federació d'Associació de Veïns
- La Cambra de Comerç
- No ho sé

7.5- Pòster

EL PATGE XIU-XIU

Joan Arnau Palau
Tutora Teresa Vernet Vernet

Introducció

Qui és el patge Xiu-Xiu?
És tan un sol patge real o alguna cosa més?
S'ha convertit en una tradició al nivell de l'hoquei herba, els castells o el jazz a la nostra ciutat?

Resultats

Els resultats que s'han obtingut són en molts casos els que es suposaven a les hipòtesis de treball.
En altres casos, les respostes han estat una mica sorprenents.

Objectius

Saber que pensen els ciutadans de Terrassa de tot un personatge com ell.
Intentar trobar tota la documentació d'un tema tan "màgic" i secret.

Metodologia

Buscar a l'entitat organitzadora, el Social, a tots els anxius i biblioteques i parlar amb gent propera a ell.
Fer una enquesta per confirmar les hipòtesis de partida.

Material

El material més important ha estat l'enquesta.
Ha arribat a 313 persones de la ciutat.
L'entrevista amb el propi patge també ha estat fonamental.

Dades curioses

Sabeu que el patge Xiu-Xiu té una sardana en honor seu?
I un conte on es parla d'ell?
I hi ha un premi literari anomenat "Xiu-Xiu"?

Conclusions

S'ha arribat a la conclusió que és quelcom més que un patge real, i que està al nivell de les tradicions més conegudes de la ciutat.
Més de 70 anys ho corroboren.
Personatge molt conegut en general, i poc en els detalls.

Referències

Pulgadó, J., *El Xiu-Xiu*. Fotografia: www.instagram.com/conecterrassa

El patge Xiu-Xiu i l'autor. Foto de l'autor

I el Treball no pot acabar de cap altre manera, que amb una fotografia amb el meu admirat Xiu-Xiu, després de tot un matí de acaronar nens, i encara rialler.

8-REFERÈNCIES

Amades, J. (1958) *Guia de les Festes Tradicionals de Catalunya*. Aedos. Barcelona.

Berenguer, F., Cama, E., Coma, J., i Martí, M. (2011) *La llarga postguerra*. Associació de Mestres Alexandre Galí i Ajuntament de Terrassa.

Castell, J., Palomares, M., i Torrella, F. (1966) *Tarrasa y los tarrasenses*. Patronato de la Fundación Soler y Palet.

Coll, M. (1988) *Biografia Terrassenca*. Ajuntament de Terrassa.

Ferrer, M. *L'associacionisme cultural a la Terrassa del segle XX*. Diari de Terrassa de 26 de febrer de 2016.

Márquez, M. i altres (2018) *Una Història de Terrassa*. Ajuntament de Terrassa.

Pi de la Serra, P. (1979) *L'Ambient cultural a Terrassa 1877-1977*. Caixa de Terrassa.

Puig, Ll. i altres (1991) *Tarregada*. El Mèdol. Tarragona.

Puigbò, J. (1994) *El Xiu-Xiu*. Premsa de Terrassa i Centre Social Catòlic.

Verdaguer, J. (2003) *El Social 1878 – 2003*. Centre Social Catòlic. Terrassa.

Veuania.cat. Especial patge Faruk. *Pàgina web consultada el 26 de març de 2023*.